

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 388/2023-14

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a sudcov Rastislava Kaššáka a Miloša Maďara (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Michalom Mudrákom, Hviezdoslavovo námestie 13, Bratislava, proti postupu Mestského súdu Bratislava IV (predtým Okresný súd Bratislava I) v konaní vedenom pod sp. zn. B1-4 C 86/2014 (predtým vedenom pod sp. zn. 4 C 86/2014) a postupu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v bližšie nešpecifikovanom konaní takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Skutkový stav veci a argumentácia sťažovateľa

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu elektronickou formou 12. júna 2023 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava I a nástupníckym Mestským súdom Bratislava (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 86/2014, ako aj postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v bližšie nešpecifikovanom konaní (konanie okresného súdu a najvyššieho súdu ďalej spolu aj „napadnuté konanie“). Súčasne navrhuje, aby ústavný súd prikázal okresnému súdu a najvyššiemu súdu konať bez zbytočných prietáhov, priznal mu od označených všeobecných súdov primerané finančné zadosťučinenie v sume 1 000 eur a náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ podal okresnému súdu 9. mája 2014 žalobu, ktorou sa od súkromnej poisťovne domáhal vrátenia sumy 303,11 eur, okresný súd rozsudkom z 2. februára 2018 žalobu zamietol a Krajský súd v Bratislave rozsudkom č. k. 3 Co 101/2019 z 28. mája 2020 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“) potvrdil prvoinštančné rozhodnutie. Proti rozsudku krajského súdu podal 5. októbra 2020 dovolanie, ktoré z dôvodu svojej izolácie spôsobenej ochorením COVID-19 doručil okresnému súdu dodatočne 15. októbra 2020 a spoločne so žiadosťou o odpustenie zmeškania lehoty z 21. októbra 2020 odstránil nedostatky dovolania

o doplnenie dovolacích dôvodov. Sťažovateľ vyjadril presvedčenie, že dovolanie musel okresný súd ešte v decembri 2020 predložiť na rozhodnutie najvyššiemu súdu, pričom vychádzal z procesných úkonov okresného súdu, ktorý mu prípisom z 2. decembra 2020 doručil vyjadrenie žalovaného k dovolaniu. Z elektronického súdneho spisu 19. mája 2023 zistil, že okresný súd prípisom z 24. apríla 2023 kontaktoval Sociálnu poisťovňu, a to pravdepodobne na účel rozhodnutia o jeho žiadosti o odpustenie zmeškania lehoty. Domnieva sa preto, že buď najvyšší súd vrátil súdny spis okresnému súdu, alebo okresný súd stále nepredložil dovolanie najvyššiemu súdu, keďže o dovolaní nebolo rozhodnuté, a preto výslovne namieta existenciu zbytočných prietáhov v dovolacom konaní.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

3. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

4. V tejto súvislosti ústavný súd konštatuje, že medzi obsahom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právom na prejednanie záležitosti v primeranej lehote (ako súčasť práva na spravodlivé súdne konanie) podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru niet zásadnejších rozdielov (napr. II. ÚS 55/98, IV. ÚS 105/07, I. ÚS 280/08, II. ÚS 186/2010), a preto možno namietané porušenie označených práv sťažovateľa posudzovať spoločne.

5. Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že popri uvedení petitu je ďalšou povinnosťou sťažovateľa, aby svoju ústavnú sťažnosť náležite odôvodnil, t. j. aby čo najpresnejšie opísal skutkový stav, z ktorého vyvodzuje svoj procesný nárok na ochranu poskytovanú ústavným súdom. Okrem opísania skutkových okolností musí odôvodnenie ústavnej sťažnosti obsahovať najmä právne argumenty a právne posúdenie predloženého sporu (m. m. IV. ÚS 359/08, IV. ÚS 198/2012, IV. ÚS 54/2014, II. ÚS 594/2016). Sťažovateľ musí ďalej vysvetliť, v čom vidí porušenie základného práva alebo slobody, ktoré boli podľa jeho názoru konkretizovaným zásahom orgánu verejnej moci porušené. Takto formulovaná požiadavka odzrkadľuje potrebu dôsledného odlíšenia úlohy ústavného súdu od úloh iných orgánov verejnej moci (predovšetkým všeobecných súdov). Kým všeobecné súdy prioritne chránia subjektívne práva fyzických osôb a právnických osôb plynúce zo zákonných, prípadne od zákona odvodených právnych predpisov, *vice versa* ústavný súd je v konaní podľa čl. 127 ods. 1 ústavy povolaný k ochrane tých subjektívnych práv, ktoré sú ako základné práva a slobody zakotvené v ústave alebo v kvalifikovaných medzinárodných zmluvách (III. ÚS 352/2017, č. 63/2017 ZNaU). Ústavná sťažnosť nemôže byť naformulovaná nedostatočne a neurčito a vytvárať tak priestor pre dohady a dedukcie (III. ÚS 26/2012, III. ÚS 241/2013, I. ÚS 291/2017, IV. ÚS 91/2018). Nepostačuje preto akékoľvek odôvodnenie návrhu na začatie konania pred ústavným súdom, ale tento musí byť odôvodnený kvalifikovane, t. j. musí obsahovať odôvodnenie, ktoré spĺňa ústavno-právne požiadavky (m. m. PL. ÚS 9/2012, PL. ÚS 1/2014, PL. ÚS 7/2014 a i.).

6. Ústavná sťažnosť sťažovateľa je však podľa názoru ústavného súdu len rozporuplne pôsobiacou polemikou, bez ústavnoprávneho odôvodnenia. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti síce namieta existenciu zbytočných prietahov v dovolacom konaní a parciálne vymedzuje priebeh dovolacieho konania (bod 2 tohto uznesenia, pozn.), na strane druhej v ústavnej sťažnosti na viacerých miestach predstavuje len svoje dohady o tom, kde sa súdny spis v súčasnosti nachádza, a to s odvolaním sa na nedostatok informácií z elektronického súdneho spisu. *In concreto*, kým v prvej časti ústavnej sťažnosti uvádza, že „*vec je zrejme v štádiu vykonávania úkonov súdu prvej inštancie pred predložením dovolania dovolaciemu súdu*“, v tretej časti ústavnej sťažnosti vyjadril domnienku o predložení dovolania najvyššiemu súdu ešte v decembri 2020 a v rovnakej časti uviedol predpoklad o vrátení veci okresnému súdu. K poskytnutiu ústavnoprávnej ochrany sa ale fundamentálne vyžaduje správne zistenie, ktorý z uvedených všeobecných súdov a v akom časovom intervale disponoval so súdnym spisom. Nepresné opísanie skutočností potom vedie aj k rozdielnym záverom o prípadnom zásahu do sťažovateľových práv, čo nie je z pohľadu ústavného súdu akceptovateľné.

7. Nedostatok pozornosti pri zostavovaní písomného vyhotovenia ústavnej sťažnosti je zrejmy aj zo spôsobu, akým sťažovateľ, resp. jeho právny zástupca označujú údajných porušovateľov práv a jednotlivé súdne konania. V prípade najvyššieho súdu sťažovateľ výslovne konštatuje, že „*nemá vedomosť, pod akou spisovou značkou sa dovolacie konanie vedie*“, pričom pri označení okresného súdu ako porušovateľa jeho namietaných práv vedie na podklade reformy tzv. súdnej mapy v Slovenskej republike pomerne rozsiahly diskurz. Kým v petite ústavnej sťažnosti používa formuláciu „*postupom Okresného súdu Bratislava I a nástupníckym Mestským súdom Bratislava*“ bez toho, aby príslušný mestský súd presne označil, na prvej strane ústavnej sťažnosti uvádza ako porušovateľov svojich práv tak Mestský súd Bratislava I, ako aj Mestský súd Bratislava IV, a to opätovne s odôvodnením, že nedisponuje presnou informáciou, keďže „*z elektronického spisu, čo naposledy sťažovateľ kontroloval, sa javí, že vec stále patrí pod Mestský súd Bratislava I*“.

7.1. Podľa § 18n zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov v platnom znení výkon súdnictva vrátane všetkých práv a povinností od 1. júna 2023 *ex lege* prešli v sťažovateľovej veci z Okresného súdu Bratislava I na Mestský súd Bratislava IV, čím sa implikuje potreba úpravy pasívne legitimovaného subjektu na Mestský súd Bratislava IV, a to v inklúzii aktualizácie spisovej značky napadnutého konania, ktorou podľa informácií dostupných na stránke Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky je sp. zn. B1-4 C 86/2014.

8. V nadväznosti na dichotomicky pôsobiaci obsah ústavnej sťažnosti ústavný súd pripomína, že jeho úlohou nie je „*triafať*“ do nešpecifikovaných požiadaviek sťažovateľa (m. m. II. ÚS 153/2017). Konanie podľa čl. 127 ods. 1 ústavy sa už pri jeho začatí vyznačuje bezvýnimočným uplatňovaním dispozičnej zásady, a preto ústavný súd nie je oprávnený „*dopĺňať*“ vlastným hodnotením sťažnosti ako celku taký petit sťažnosti, resp. jej odôvodnenie, ktoré nespĺňajú požiadavky kladené na ich kvalitu zákonom o ústavnom súde (m. m. I. ÚS 357/2017, I. ÚS 521/2020). *Ipso facto*, ak sťažovateľ namietal existenciu zbytočných prietahov v dovolacom konaní, bolo jeho esenciálnou povinnosťou opísať namietaný procesný stav bez toho, aby vyvolával ďalšie otázky o príslušnosti okresného súdu, spisovej značke konania pred najvyšším súdom, mieste, kde sa nachádza súdny spis, či dokonca implikoval úlohy pre uskutočnenie vlastnej vyhľadávacej činnosti ústavného súdu. Navyše, z obsahu ústavnej sťažnosti nie sú ústavnému súdu zrejme žiadne skutočnosti, ktoré by sťažovateľovi bránili v reálnom nahliadnutí do súdneho spisu

na niektorom z označených všeobecných súdov v uskutočnení písomného alebo telefonického dopytu, ktorým by sťažovateľ vlastnou aktivitou zistil chýbajúce skutočnosti. Namiesto toho v sťažnostnej narácii cituje literárne dielo a na viacerých stranách uvádza odkazy na jeho ďalšie nesúvisiace súdne konania. Správanie sťažovateľa preto vyznieva pomerne nelogicky, keď sťažovateľ síce namieta zbytočné prietahy v napadnutom konaní, avšak ústavnému súdu neposkytol dostatočné informácie na prípadné poskytnutie ústavnoprávnej ochrany, ktorej sa podaním ústavnej sťažnosti domáha.

9. Absencia kvalifikovaného odôvodnenia ústavnej sťažnosti predstavuje pre jeho zásadný význam nedostatok takej povahy, pri ktorom neprichádza do úvahy výzva na jeho odstránenie podľa § 56 ods. 3 zákona o ústavnom súde, keďže predmetné ustanovenie zákona slúži na odstraňovanie najmä formálnych nedostatkov návrhu, nie však jeho samotnej podstaty (I. ÚS 185/2021, č. 81/2021 ZNaU), a preto ústavný súd nepristúpil k výzve na odstránenie zisteného nedostatku ústavnej sťažnosti. Z publikovanej judikatúry jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom ustanovených náležitostí podaní účastníkov konania (napr. IV. ÚS 77/08, III. ÚS 357/2010, IV. ÚS 234/2010, I. ÚS 280/2020). Ústavný súd súčasne pripomína, že sťažovateľ je zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom a prípadná výzva na odstránenie zistených nedostatkov by *de facto* znamenala suplovanie úkonov právnej služby a povinnosti advokáta postupovať s odbornou starostlivosťou [§ 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v platnom znení, pozn.], čo nie je žiadnym spôsobom akceptovateľné (m. m. IV. ÚS 267/08, IV. ÚS 213/2010, II. ÚS 660/2016, I. ÚS 173/2022). Okrem toho, sám sťažovateľ v ústavnej sťažnosti opakovane upozornil, že je advokátom, čím sa vzhľadom na jeho kvalifikované právne zastúpenie a predpoklad profesijnej odbornosti znásobuje prezumpcia náležitej pozornosti pri koncipovaní ústavnej sťažnosti, ktorá však v posudzovanom prípade absentuje.

10. V konklúzii uvedeného a v spojení s § 43 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd uzatvára, že ústavná sťažnosť sťažovateľa neobsahuje náležitosti ustanovené zákonom, čo je dôvodom na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde.

11. Z dôvodu odmietnutia ústavnej sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľa nezaoberal, pretože rozhodovanie o nich je podmienené vyslovením porušenia označených práv.

12. V závere ústavný súd poznamenáva, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej [§ 55 písm. a) zákona o ústavnom súde], a preto nie je vylúčené, aby sťažovateľ podal svoju ústavnú sťažnosť opakovane, avšak po splnení všetkých zákonných podmienok a s uvedením relevantnej skutkovej a právnej argumentácie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Bratislave (detašované pracovisko) 18. júla 2023

Jana Baricová
predsedníčka senátu